ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1956

Vyhlásené: 31.07.1956 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

30

Zákonné opatrenie predsedníctva Národného zhromaždenia

z 19. júla 1956

o úprave platových pomerov učiteľov a vychovávateľov

Predsedníctvo Národného zhromaždenia Československej republiky sa uznieslo podľa § 66 ústavy na tomto zákonnom opatrení:

§ 1
Základné ustanovenia

(1) Pri budovaní socialistickej spoločnosti majú významné poslanie školy a mimoškolské výchovné zariadenia, lebo pripravujú našu mládež ideovo i odborne na to, aby zvládla dôležité úlohy socialistickej výstavby. Významné poslanie školy a mimoškolských výchovných zariadení kladie vysoké požiadavky na kvalitu práce a na ideovú a odbornú úroveň učiteľov a vychovávateľov. Dôležitým predpokladom pre zlepšenie práce škôl a mimoškolských výchovných zariadení je hmotné zainteresovanie týchto pracovníkov na neustálom zlepšovaní ich práce a na nepretržitom raste ich politickej a odbornej úrovne.

(2) Platové pomery učiteľov a vychovávateľov sa preto upravujú v súlade so socialistickou zásadou odmeny za prácu podľa jej akosti, množstva a spoločenského významu tak, aby prispievali k zvyšovaniu ich ideovej vyspelosti a odborného vzdelania a tým k stálemu zvyšovaniu úrovne socialistickej školy a mimoškolských výchovných zariadení.

§ 2
Rozsah platnosti

(1) Táto úprava sa vzťahuje:

a) na učiteľov a riaditeľov škôl všeobecnovzdelávacích a škôl pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť,

b) na učiteľov a riaditeľov výberových škôl odborných a škôl pedagogických,

c) na učiteľov, vychovávateľov a riaditeľov materských škôl a na vychovávateľov a riaditeľov mimoškolských výchovných zariadení.

(2) Za učiteľov sa podľa tohto zákonného opatrenia považujú štátni zamestnanci, ktorí obstarávajú vyučovanie a výchovu na školách, za vychovávateľov štátni zamestnanci, ktorí obstarávajú výchovu v mimoškolských výchovných zariadeniach.

§ 3
Určovanie druhov a počtu pracovných miest a ustanovovanie na pracovné miesta

Podľa obťažnosti, rozsahu a spoločenského významu úloh obstarávaných učiteľmi a vychovávateľmi sa pre jednotlivé druhy škôl a mimoškolských výchovných zariadení určujú:

a) jednotlivé druhy pracovných miest,

b) predpoklady pre ich zastávanie,

c) počty jednotlivých druhov pracovných miest podľa organizačnej štruktúry a rozsahu jednotlivých škôl a mimoškolských výchovných zariadení s prihliadnutím na počet učiteľov a vychovávateľov potrebných na zastupovanie.

Pracovné príjmy

§ 4
Plat učiteľa a vychovávateľa

(1) Plat učiteľa alebo vychovávateľa sa skladá zo základného platu, prípadne aj z diferenčného platu.

(2) Výška základného platu sa určuje podľa druhu a rozsahu vykonávanej práce, odbornej spôsobilosti a dĺžky pedagogickej praxe.

(3) Diferenčný plat možno priznať za väčší rozsah a obťažnosť prác, vyplývajúcich najmä z organizácie školy alebo mimoškolského výchovného zariadenia, z počtu žiakov, z povahy výchovných a vyučovacích odborov a z pracovných podmienok školy alebo mimoškolských výchovných zariadení.

§ 5
Plat riaditeľa a zástupcu riaditeľa

(1) Riaditeľom národných a materských škôl a im zodpovedajúcich mimoškolských výchovných zariadení prislúcha plat učiteľa (vychovávateľa) a funkčný prídavok za vedenie školy (výchovného zariadenia), ktorého výška sa určuje podľa druhu a rozsahu školy (mimoškolského výchovného zariadenia).

(2) Riaditeľom a zástupcom riaditeľov škôl stredných, pedagogických a výberových odborných a riaditeľom zodpovedajúcich mimoškolských výchovných zariadení (ďalej len „riaditelia“) prislúcha funkčný plat. Výška funkčného platu sa určuje podľa druhu a rozsahu škôl a mimoškolských výchovných zariadení, podľa odbornej spôsobilosti, podľa dĺžky doby vykonávania príslušnej funkcie a podľa dĺžky pedagogickej praxe.

(3) Funkčný plat podľa odseku 2 zahrnuje aj odmenu za vyučovaciu alebo výchovnú činnosť v určenom počte hodín. Ak vo výnimočných prípadoch je nevyhnutne potrebné, aby riaditeľ vykonával činnosť učiteľa alebo vychovávateľa nad určený rozsah, priznáva sa mu za takúto činnosť pomerná časť sadzby základného platu, prípadne diferenčný plat ako učiteľom a vychovávateľom v rozsahu, ktorý určia platové poriadky.

§ 6
Osobný plat

(1) Obzvlášť vynikajúcim odborníkom, ktorí vykazujú mimoriadne úspešné pracovné výsledky, môže kompetentný minister priznať namiesto základného platu a diferenčného platu alebo namiesto funkčného platu osobný plat.

(2) Najvyššiu hranicu, do ktorej možno priznať osobný plat, a celkovú sumu vyšších nákladov na osobné platy určí vláda alebo orgán ňou na to splnomocnený.

§ 7
Nárok na pracovné príjmy

(1) Základný alebo funkčný plat, poprípade funkčný prídavok spojený so zastávaním pracovného miesta, na ktoré bol učiteľ, vychovávateľ alebo riaditeľ ustanovený, prislúcha odo dňa nastúpenia miesta, ak ide o pracovníka novoustanoveného. Pri zmene výšky tohto platu (prídavku) prislúcha tento plat (prídavok) v novej výške od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po dni, keď nastane skutočnosť odôvodňujúca túto zmenu; ak je týmto dňom prvý deň v mesiaci, už od tohto dňa. Ak však bol učiteľ, vychovávateľ alebo riaditeľ preradený na pracovné miesto s nižším základným alebo funkčným platom, prípadne funkčným prídavkom preto, že zanedbal alebo porušil svoje povinnosti, prislúcha mu nižší pracovný príjem odo dňa preradenia. Ak nastala zmena vo výške základného platu v dôsledku zmeny v rozsahu práce rozhodnom pre určenie výšky tohto platu, prislúcha nový základný plat odo dňa tejto zmeny.

(2) Nárok na diferenčný plat vzniká (zaniká), pokiaľ platové poriadky neustanovujú inak, dňom, keď nastala skutočnosť odôvodňujúca jeho vznik (zánik).

§ 8
Odmena za zastupovanie

(1) Učiteľovi (vychovávateľovi), ktorý popri svojich pracovných povinnostiach zastupuje neprítomného učiteľa (vychovávateľa), prislúcha za hodiny vyučovania (výchovnej činnosti), v ktorých neprítomného učiteľa (vychovávateľa) zastupuje, odmena za podmienok určených v platových poriadkoch.

(2) Za zastupovanie riaditeľa prislúcha učiteľovi alebo vychovávateľovi po čas zastupovania, ak trvá dlhšie než 4 týždne, namiesto jeho doterajšieho platu plat ako riaditeľovi.

§ 9
Nebezpečnostný príplatok

Učiteľom, vychovávateľom a riaditeľom, ktorí trvale pracujú v prostredí, v ktorom je mimoriadne ohrozené ich zdravie, sa priznáva nebezpečnostný príplatok podľa miery ohrozenia zdravia.

§ 10
Osobitné odmeny

Za významné pracovné zásluhy, najmä za splnenie dôležitých úloh, za zavedenie dokonalejších pracovných metód alebo za mimoriadnu iniciatívu v práci možno učiteľom, vychovávateľom a riaditeľom poskytnúť osobitné odmeny.

§ 11
Odmeny za vedľajšiu činnosť

Za činnosť, ktorú učiteľ, vychovávateľ alebo riaditeľ vykonáva vo vlastnom alebo inom odbore štátnej správy popri všetkých úlohách zodpovedajúcich pracovnému miestu, na ktoré je zaradený, poskytne sa osobitná odmena.

§ 12
Nárok na plat po čas neprítomnosti v práci

O nároku na základný (osobný) plat a funkčný prídavok po čas neprítomnosti v práci platia až do novej všeobecnej úpravy obdobne doterajšie predpisy o poskytovaní základného platu po čas tejto neprítomnosti. Diferenčný plat po čas neprítomnosti v práci neprislúcha.

§ 13
Zročnosť pracovných príjmov

Pracovné príjmy určené týmto zákonným opatrením sú zročné pozadu v lehotách, ktoré určí Ministerstvo financií.

§ 14
Doplatky a preplatky na pracovných príjmoch

(1) Nárok na pracovné príjmy sa premlčuje v troch rokoch odo dňa ich zročnosti.

(2) Vrátenie neprávom vyplatených súm pracovných príjmov (preplatkov) možno požadovať, len ak zamestnanec vedel alebo ak musel z okolností predpokladať, že ide o sumy nesprávne vymerané alebo omylom vyplatené, a len najdlhšie za uplynulú dobu troch rokov.

§ 15
Administratívne zrážky

Pohľadávky štátu vzniknuté z pracovného pomeru alebo so zreteľom naň možno uhradzovať administratívnymi zrážkami z pracovných príjmov bez ohľadu na predpisy o exekúcii. Tieto pohľadávky sa uhradia pred všetkými ostatnými a skôr zaznamenanými pohľadávkami s výnimkou nároku na úhradu osobných potrieb zo zákona. Podrobnejšie predpisy vydá Ministerstvo financií.

Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 16

Bližšie predpisy na vykonanie tohto zákonného opatrenia, pokiaľ sa v ňom neustanovuje ináč, vydá vláda, prípadne orgány, ktoré na to splnomocní.

§ 17

(1) Pracovníci, na ktorých sa vzťahuje toto zákonné opatrenie (§ 2), sa prevedú do nových platov ku dňu začiatku účinnosti príslušných platových poriadkov.

(2) Pri prevode do nových platov sa pokladá za dobu pedagogickej praxe rozhodnej pre určenie výšky základného platu doba započítaná alebo započítateľná pre zvýšenie pevného (základného) platu podľa doterajších predpisov ku dňu prevodu.

(3) Pokiaľ sa v tomto zákonnom opatrení neustanovuje inak, strácajú dňom začiatku účinnosti príslušných platových poriadkov pre zamestnancov, na ktorých sa toto zákonné opatrenie vzťahuje, platnosť doterajšie predpisy o úprave ich platových pomerov, najmä ustanovenia

a) §§ 16 a 32 zákona č. 66/1950 Zb., o úprave pracovných a platových pomerov štátnych zamestnancov,

b) vládneho nariadenia č. 69/1950 Zb., ktorým sa vydáva platový poriadok pre učiteľov, s výnimkou uvedenou v odseku 4.

(4) Nedotknuté zostávajú § 15 zákona č. 66/1950 Zb. a § 23 vládneho nariadenia č. 69/1950 Zb.

§ 18

Toto zákonné opatrenie nadobúda účinnosť 1. septembrom 1956; vykonajú ho ministri školstva a kultúry, zdravotníctva, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a národnej obrany po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Dolanský v. r.

Kopecký v. r.

Inž. Jankovcová v. r.

Poláček v. r.

Barák v. r.

Inž. Šimůnek v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Plojhar v. r.

Dr. Šlechta v. r.

Bakuľa v. r.

David v. r.

Ďuriš v. r.

Krajčír v. r.

Krosnář v. r.

Machačová v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Tesla v. r.

Uher v. r.

Beran v. r.

Jonáš v. r.

Reitmajer v. r.

Dr. Škoda v. r.

Bukal v. r.

Dvořák v. r.

Dr. Kahuda v. r.

Gen. pluk. Lomský v. r.

Dr. Neuman v. r.

Ouzký v. r.

Pospíšil v. r.

Inž. Púčik v. r.

Dr. Vlasák v. r.

Zatloukal v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.